

DECIZIA nr. 489 din 17 iulie 2018

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor [art. 10 lit. dd](#)) și [art. 11 alin. \(1\) lit. d\) pct. i](#)) din [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/1999](#) privind obligația operatorilor economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale, în redactarea anterioară modificărilor aduse prin [Ordonanța Guvernului nr. 20/2017](#) pentru reglementarea unor măsuri fiscal-bugetare și modificarea și prorogarea unor termene

EMITENT • **CURTEA CONSTITUȚIONALĂ**

Publicat în [MONITORUL OFICIAL nr. 1054 din 13 decembrie 2018](#)

Data intrării în vigoare 13-12-2018

Valer Dorneanu	- președinte
Marian Enache	- judecător
Petre Lăzăroiu	- judecător
Daniel Marius Morar	- judecător
Mircea Ștefan Minea	- judecător
Mona-Maria Pivniceru	- judecător
Livia Doina Stanciu	- judecător
Simona-Maya Teodoroiu	- judecător
Varga Attila	- judecător
Cristina Cătălina Turcu	- magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Luminița Nicolescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor [art. 10 lit. dd](#)) și [art. 11 alin. \(1\) lit. d\) pct. i](#)) din [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/1999](#) privind obligația operatorilor economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale, excepție ridicată de Societatea Arta Prodcomdet - S.R.L. din Târnăveni în Dosarul nr. 503/323/2016 al Judecătoriei Târnăveni, și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.184D/2016.
2. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.
3. Magistratul-asistent referă că, la dosar, partea Agenția Națională de Administrare Fiscală a depus concluzii scrise, prin care solicită respingerea excepției ca neîntemeiată.
4. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care solicită respingerea excepției ca neîntemeiată, făcând referire la jurisprudența Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

5. Prin Încheierea din 21 iunie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 503/323/2016, Judecătoria Târnăveni a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor [art. 10 lit. dd](#)) și [art. 11 alin. \(1\) lit. d\) pct. i](#)) din [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/1999](#) privind obligația operatorilor economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale, în redactarea anterioară modificărilor aduse prin [Ordonanța Guvernului nr. 20/2017](#) pentru reglementarea unor măsuri fiscal-bugetare și modificarea și prorogarea unor termene. Autorul excepției de neconstituționalitate, Societatea Arta Prodcomdet - S.R.L. din Târnăveni, a ridicat excepția într-o cauză având ca obiect soluționarea plângerii formulate împotriva procesului-verbal de constatare a unei contravenții reglementate și sancționate potrivit textelor de lege criticate.
6. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul arată că textele de lege criticate sunt neclare, deoarece nu prevăd data de la care ar trebui suspendată activitatea societății, în cazul în care această sancțiune este aplicată. Se apreciază că se lasă la latitudinea organului de control interpretarea termenului de la care curge punerea în aplicare a respectivei sancțiuni. Referitor la sancțiunea complementară a confiscării, se apreciază că aceasta aduce atingere dreptului de proprietate și libertății economice, atâta timp cât sumele obținute au rezultat dintr-o activitate licită.
7. Judecătoria Târnăveni apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, textele de lege criticate sunt clare, deși nu prevăd expres de când operează efectiv sancțiunea suspendării activității operatorului economic. Sunt incidente în cauză prevederile [art. 32 alin. \(3\) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001](#) și ale [art. 634 din Codul de procedură civilă](#). Referitor la încălcarea celorlalte principii constituționale invocate, instanța face referire la cele reținute în jurisprudența Curții Constituționale.

8. Potrivit dispozițiilor [art. 30 alin. \(1\) din Legea nr. 47/1992](#), încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului, precum și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.
9. Guvernul apreciază că excepția de neconstituționalitate a prevederilor legale criticate este neîntemeiată, arătând că din punct de vedere al stabilirii termenului de la care operează sancțiunea suspendării, instanța de judecată este aceea care trebuie să facă interpretarea și aplicarea legii, iar cât privește celelalte prevederi constituționale pretins încălcate, face referire la cele reținute în [Decizia Curții Constituționale nr. 942 din 13 noiembrie 2012](#).
10. Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile scrise depuse de Agenția Națională de Administrare Fiscală, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile [Constituției](#), precum și [Legea nr. 47/1992](#), reține următoarele:

11. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor [art. 146 lit. d\) din Constituție](#), precum și ale [art. 1 alin. \(2\)](#), ale [art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992](#), să soluționeze excepția de neconstituționalitate.
12. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile [art. 10 lit. dd\) și art. 11 alin. \(1\) lit. d\) pct. i\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/1999](#) privind obligația operatorilor economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 75 din 21 ianuarie 2005, în redactarea anterioară modificărilor aduse prin [Ordonanța Guvernului nr. 20/2017](#) pentru reglementarea unor măsuri fiscal-bugetare și modificarea și prorogarea unor termene, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 705 din 31 august 2017, care au următorul cuprins:
- [Art. 10 lit. dd\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/1999](#): „Constituie contravenții următoarele fapte dacă, potrivit legii penale, nu sunt considerate infracțiuni:[...] dd) continuarea livrării de bunuri sau prestării de servicii după suspendarea activității operatorului economic în punctul de lucru;“
 - [Art. 11 alin. \(1\) lit. d\) pct. i\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/1999](#): „(1) Contravențiile prevăzute la art. 10 se sancționează cu amendă aplicată operatorilor economici, după cum urmează: [...] d) cele prevăzute la art. 10 lit. e) și dd), cu amendă în cuantum de 12.500 lei, precum și cu: (i) confiscarea sumelor încasate, pentru contravenția prevăzută la lit. dd)“.
13. În opinia autorului excepției, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor [art. 1 alin. \(5\)](#) privind cerințele de calitate ale legii, [art. 21 alin. \(3\)](#) privind dreptul la un proces echitabil, [art. 44](#) referitor la dreptul de proprietate privată și [art. 45](#) referitor la libertatea economică.
14. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că nu poate fi primită critica referitoare la încălcarea [art. 1 alin. \(5\) din Constituție](#), deoarece textele de lege criticate reglementează clar și precis cu privire la contravenție și sancțiunea aplicată.
15. Curtea observă că autorul excepției critică textele de lege menționate pornind de la situația în care intervine suspendarea executării unei prime sancțiuni prin introducerea plângerii împotriva procesului-verbal de constatare și sancționare a contravenției la instanța competentă. Plângerea odată introdusă suspendă executarea sancțiunii, cu excepția contravențiilor la care face referire la [art. 12 alin. \(4\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/1999](#). Autorul arată că momentul până la care este suspendată executarea sancțiunii nu este reglementat expres de dispozițiile [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 28/1999](#). Astfel, autorul excepției arată că a contestat un prim proces-verbal, prin care fusese sancționat pentru nerespectarea prevederilor [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 28/1999](#) și prin care se dispusese sancțiunea suspendării activității. Atât plângerea sa, cât și apelul au fost respinse, iar de la data pronunțării hotărârii din apel ar fi trebuit să-și suspende activitatea. Întrucât a continuat livrarea bunurilor după data pronunțării hotărârii instanței ce a judecat apelul, acesta a fost sancționat din nou prin procesul-verbal supus controlului instanței în cauza în care a ridicat excepția.
16. Curtea observă că situația autorului excepției este aceea în care pentru prima contravenție săvârșită, introducerea cererii de chemare în judecată referitoare la nelegalitatea procesului-verbal suspendă executarea sancțiunii. Aceasta, deoarece [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/1999](#) se completează cu dispozițiile [Ordonanței Guvernului nr. 2/2001](#) privind regimul juridic al contravențiilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 410 din 25 iulie 2001. Potrivit [art. 12 alin. \(1\) și \(2\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/1999](#), în forma în vigoare la data aplicării primei sancțiuni, împotriva proceselor-verbale de constatare a contravenției și de aplicare a sancțiunii se poate face plângere, în condițiile prevăzute de [Ordonanța Guvernului nr. 2/2001](#) privind regimul juridic al contravențiilor. Potrivit [art. 32 alin. \(3\) teza întâi din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001](#), plângerea suspendă executarea. [Ordonanța Guvernului nr. 2/2001](#), potrivit [art. 47](#) din aceasta, se completează cu prevederile [Codului de procedură civilă](#). În [art. 634 alin. \(1\) pct. 4 și alin. \(2\) din Codul de procedură civilă](#) se prevede că sunt

hotărâri definitive hotărârile date în apel, fără drept de recurs, și că hotărârile prevăzute la alin. (1) devin definitive la data pronunțării.

17. Având în vedere circumstanțele cauzei anterior expuse, Curtea constată că, în jurisprudența sa, a statuat că angajatorii, prin desfășurarea activităților specifice unui domeniu de activitate, au obligația de a cunoaște și cadrul normativ aplicabil (a se vedea în acest sens [Decizia nr. 69 din 28 februarie 2017](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 569 din 18 iulie 2017, paragraful 23). Această rațiune se aplică și cu privire la operatorii economici în raporturile acestora cu autoritățile publice. În plus, principiul nemo censetur ignorare legem este pe deplin aplicabil în ceea ce îi privește.

18. Curtea constată că în procesul-verbal este indicată atât calea de atac, cât și termenul în care aceasta poate fi exercitată, astfel încât nu poate fi reținută încălcarea [art. 21 alin. \(3\) din Constituție](#).

19. Referitor la sancțiunea complementară a confiscării, care ar aduce atingere [art. 44](#) și [art. 45 din Constituție](#), Curtea s-a pronunțat prin [Decizia nr. 535 din 13 iulie 2017](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 896 din 15 noiembrie 2017, paragrafele 23, 24 și 28, reținând că, potrivit [art. 44 alin. \(1\) teza a doua din Constituție](#), conținutul și limitele dreptului de proprietate sunt stabilite prin lege, iar în ipoteza specială a bunurilor destinate, folosite sau rezultate din infracțiuni ori contravenții este permisă confiscarea, potrivit [art. 44 alin. \(9\) din Legea fundamentală](#), în condițiile legii. Scopul urmărit de legiuitor prin reglementarea sancțiunii complementare a confiscării sumelor încasate este unul legitim, și anume respectarea ordinii de drept și a actelor emise de autoritățile administrative, precum și, în principal, privarea operatorului economic de sumele încasate ca urmare a exercitării activității sale în mod ilicit, evitându-se astfel perturbarea concurenței loiale prin recunoașterea unui beneficiu obținut cu încălcarea legii. Totodată, sancțiunea confiscării este una necesară, pentru a înlătura consecința dobândirii unui avantaj obținut în mod ilicit, sumele încasate supuse confiscării provenind din săvârșirea unor fapte antisociale, cu un grad de pericol social apreciat de legiuitor ca fiind crescut.

20. În jurisprudența sa, Curtea Constituțională a reținut că [Legea fundamentală](#) nu ocrotește și nu garantează dreptul de proprietate privată în legătură cu sumele obținute cu încălcarea legii. Dimpotrivă, [Constituția](#) îl obligă pe legiuitor să reglementeze căi/modalități de recuperare a sumelor astfel dobândite, în speță, confiscarea sumelor încasate (a se vedea în acest sens [Decizia nr. 245 din 19 aprilie 2016](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 546 din 20 iulie 2016, paragraful 60).

21. Cât privește atingerea adusă [art. 45 din Constituție](#), Curtea a reținut că libertatea economică și, subsecvent, libertatea comerțului presupun garantarea dreptului de a desfășura o activitate economică într-un mediu concurențial, ale cărui pârghii sunt fixate de stat prin lege. Numai în acest fel concurența va presupune o confruntare loială între operatorii economici care acționează pe același segment de piață și care oferă consumatorilor produse similare. Legiuitorul are astfel obligația să impună reguli de disciplină economică, pe care operatorii economici trebuie să le respecte, precum și posibilitatea de a stabili sancțiunile corespunzătoare pentru nerespectarea lor, aceasta fiind semnificația sintagmei „în condițiile legii”, cuprinse în [art. 45 din Constituție](#) (a se vedea, ad similib, [Decizia nr. 556 din 7 iunie 2007](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 560 din 15 august 2007). Astfel, veniturile realizate de operatorii economici sunt supuse unui proces de fiscalizare necesar realizării dezideratului cuprins în [art. 1 alin. \(3\) din Legea fundamentală](#), potrivit căruia România este stat social. În aceste condiții, pentru a garanta respectarea prevederilor legale prin care statul a înțeles să disciplineze activitatea operatorilor economici, s-au instituit sancțiuni, textul de lege criticat reglementând în acest sens.

22. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul [art. 146 lit. d\)](#) și al [art. 147 alin. \(4\) din Constituție](#), al [art. 1-3](#), al [art. 11 alin. \(1\) lit. A.d\)](#) și al [art. 29 din Legea nr. 47/1992](#), cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Societatea Arta Prodcomdet - S.R.L. din Târnăveni, în Dosarul nr. 503/323/2016 al Judecătoriei Târnăveni, și constată că prevederile [art. 10 lit. dd\)](#) și [art. 11 alin. \(1\) lit. d\) pct. i\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/1999](#) privind obligația operatorilor economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale, în redactarea anterioară modificărilor aduse prin [Ordonanța Guvernului nr. 20/2017](#) pentru reglementarea unor măsuri fiscal-bugetare și modificarea și prorogarea unor termene, sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătoriei Târnăveni și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 17 iulie 2018.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. VALER DORNEANU

Magistrat-asistent,

Cristina Cătălina Turcu

C.T.C.E. Piatra Neamt